

Protestantse Kerk

Classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne

NIEUWSFLITS april 2026

Classispredikant
Ds. Marco Luijk
m.luijk@protestantsekerk.nl
06-52335285

Scriba
Simon Middelkamp
Apollostraat 17
5258 AR Berlicum
Tel. 06-20596459
s.middelkamp@protestantsekerk.nl
[L](#)

Door deze Nieuwsbrief wil het Breed Moderamen van de classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne kerkenraden, predikanten, kerkelijk werkers en andere belangstellenden informeren over ontwikkelingen en activiteiten in en rondom de classis.

Stuurt u deze nieuwsflits a.u.b. door naar alle kerkenraadsleden en anderen waarvan u denkt dat ze er belangstelling voor hebben.

Kijk ook op de website van de classis: <https://www.classisbrabantlimburg.nl/>

U kunt ook zelf iets aanmelden voor de classicale website.

U kunt zich hier inschrijven voor de maillijst:
<https://www.classisbrabantlimburg.nl/inschrijven-maillijst/>

In deze nieuwsflits

- Vrede en gerechtigheid
- Open brief over de asielwetten
- 29 april 16.20 uur klokken luiden
- 18 mei classicale werkdag met VKB
- 27 mei classisvergadering over Kerk & Israël en Palestina
- Gesprekstafels n.a.v. oproep
- Verslag jaarlijkse Paasconferentie met bisdom Evangelische Kirche Kurhessen Waldeck en Rooms katholiek bisdom 's-Hertogenbosch en Classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne

Vrede en gerechtigheid

De Protestantse Kerk in Nederland voelt zich op bijzondere wijze verplicht tot vrede. In het vertrouwen op de vrede van God zet zij zich in om een samenleven in vrede, vrijheid en rechtvaardigheid mogelijk te maken. Zij beschouwt deze inzet als onderdeel van haar geloof en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

“De wereld is in chaos: de in strijd met het volkenrecht zijnde Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne gaat zijn vierde jaar in. Sinds de terroristische aanslag van Hamas op Israël op 7 oktober 2023 verscherpt de situatie in het Midden-Oosten zich steeds verder - met gruwelijke humanitaire gevolgen. De Sub-Sahara-regio van Afrika blijft een brandhaard van gewelddadige conflicten; meer dan de helft van de geweldsconflicten wereldwijd speelt zich hier af. Democratieën wereldwijd staan onder druk. In de VS is te zien hoe autoritaire hervormingen succesvol kunnen zijn. De bereidheid tot overeenstemming neemt af, belangenconflicten en de nauwelijks nog verborgen pogingen om de eigen belangen door te drukken, zijn onmiskenbaar.’

Zo schrijven ons zusters en broeders van de Duitse Evangelische Kirche in een vredesbrief.

Zie [Vredesmemorandum van de Protestantse Kerk - EKD](#)

Dit memorandum hebben we in de week na Pasen besproken op de jaarlijkse ontmoeting met het Evangelische bisdom Kurhessen-Waldeck en het katholieke bisdom 's-Hertogenbosch.

Het vredesmemorandum van de Evangelische Kirche Duitsland vertegenwoordigt een verdere ontwikkeling van de protestantse vredesethiek, die probeert recht te doen aan zowel het christelijke ideaal van geweldloosheid als de veranderde wereldsituatie. De EKD houdt vast aan de visie van een "rechtvaardige vrede" zonder de realiteit van geweld en dreigingen te ontkennen. Hoewel het hulde brengt aan pacifistische tradities, komt ook de erkenning van de plichten van de staat om te beschermen naar voren. Het wordt duidelijk dat de protestantse vredesethiek zich in een proces van heroriëntatie bevindt dat nog niet is afgerond.

Tussen ideaal en verantwoordelijkheid

De focus ligt op het model van rechtvaardige vrede: het is gebaseerd op bescherming tegen geweld, het bevorderen van vrijheid, het verminderen van ongelijkheden en het omgaan met vredesbevorderende pluraliteit. En het combineert de hoop op vrede met de noodzaak van een rechtvaardige orde, die indien nodig door dwingende maatregelen beschermd moet worden. Dit omvat ook de erkenning dat tegengeweld noodzakelijk kan zijn om geweld te voorkomen. Jezus' boodschap van geweldloosheid blijft centraal. De EKD erkent pacifistische standpunten als belangrijke stemmen die ons eraan herinneren dat het gebruik van geweld altijd schuldig maakt.

Hier vindt u een samenvatting van het document:

<https://www.ekd.de/friedensdenkschrift-2025-zusammenfassung-92808.htm>

Ik denk dat het van belang is dat we ook in onze kerk een gesprek op gang brengen over vrede en gerechtigheid, en wat daarvoor nodig is. Zeker gezien de mondiale ontwikkelingen en het besluit om ons ook in Nederland sterker te bewapenen. Het zou interessant zijn wanneer zich meerdere stemmen zouden laten horen om dit denken te stimuleren en vorm te geven.

Een van die stemmen komt al van de kant van de rooms-katholieke kerk. De bisschoppen schrijven:

“Dierbare broeders en zusters in Christus,
De politieke, sociale, economische en culturele wereldorde is aan het veranderen. Meerdere landen breiden hun invloed uit over hun grenzen heen. Daarbij laten hun regeringen zich steeds minder gelegen liggen aan internationale organisaties die de macht van individuele landen beperken. Door de nadruk op het eigenbelang neemt de internationale solidariteit af. De veranderingen van de wereldorde leiden tot onrust, instabiliteit en conflicten. Ook in Nederland merken we de gevolgen daarvan, voor onze vrijheid, welvaart en veiligheid. Te midden van alle veranderingen vinden we houvast, richting, hoop en troost in ons geloof dat oproept te bidden voor en te werken aan vrede en gerechtigheid, indachtig de eerste woorden van de Opgestane Heer: “Vrede zij u.”(Joh. 20)”

Zo begint de bisschoppelijke brief over de vrede die onlangs is uitgekomen.

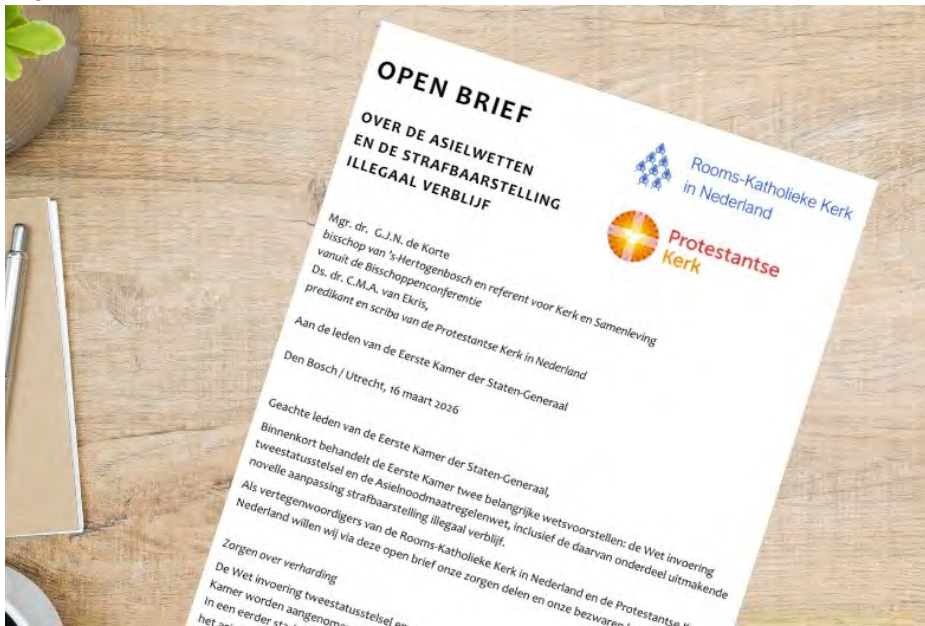
Zie [Brief van de bisschoppen over vrede en gerechtigheid - PJ23](#)

Ze stellen verder:

“Vrede en gerechtigheid zijn met elkaar verbonden. De profeet Jesaja (32,17) zegt dat vrede een vrucht is van gerechtigheid. In de brief van Jacobus (3,18) staat dat gerechtigheid een vrucht is van vrede. Waar ongerechtigheid is, kan geen vrede zijn en waar onvrede is, krijgt gerechtigheid geen kans. Vrede komt niet voort uit geweld en afschrikking, maar uit gerechtigheid. Vrede is niet alleen het afzien van geweld, maar het zoeken en behouden van verbinding. Vrede is niet de tegenstander ontwapenen en verslaan, maar uiteindelijk weer in zijn waardigheid herstellen. Vrede betekent werken aan een gezamenlijke toekomst, waarin bronnen van conflict worden weggenomen en wegen gevonden worden om conflicten op te lossen. Vrede gaat om het zoeken van het gezamenlijk goede, het ‘bonum commune’, voor de strijdende partijen en daarmee ook voor de regio en uiteindelijk voor de hele wereld.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin gebruik van geweld ter verdediging, alleen in allerlaatste instantie, gelegitimeerd is zoals wanneer het eigen land wordt aangevallen of bij schendingen van mensenrechten. In alle gevallen dient het geweld proportioneel, doelmatig en beperkt te blijven. Coördinatie en legitimering door organisaties zoals de Verenigde Naties of de Europese Unie is daarbij nodig. De overheid dient de menselijke waardigheid te beschermen. Menselijke waardigheid is het leidend beginsel voor het democratisch proces, waarin mensen hun meningen uitdrukken en gezagshebbers bij verkiezingen getoetst worden. Menselijke waardigheid komt naar voren in een rechtsstaat, waarin mensen objectief en onafhankelijk worden behandeld, en waarbij niet macht maar gezamenlijk opgestelde regelgeving het onderlinge samenleven bepaalt. Vanuit de overheid moet de maatschappelijke pluriformiteit die elke samenleving kenmerkt worden beschermd, waardoor minderheden zichzelf kunnen zijn en in vrede met elkaar kunnen leven. Ook dient er vrije pers en nieuwsgaring te zijn, zodat mensen zich vrij kunnen uiten en informeren. (zie verder de link naar de brief hierboven)

Open brief over de asielwetten

De protestantse scriba Kees van Ekris en de katholieke bisschop Gerard de Korte hebben een niet mis te verstaan signaal afgegeven aan de senatoren in de Eerste Kamer met hun open brief over de asielwetten en de strafbaarstelling illegaal verblijf. Dit signaal ligt geheel in het verlengde van onze betrokkenheid bij het kerkasiel in Den Haag en Kampen. Ik ben dankbaar dat beide landelijke kerken zich zo duidelijk uitspreken over een van de meest heikele thema's in het Nederlandse politieke landschap.

Er dreigt een aanzienlijke verharding van het asielbeleid. Daarmee doen we niet alleen vreemdelingen, maar ook onszelf tekort. Dat stellen bisschop De Korte en scriba Kees van Ekris in een brief aan senatoren. Zij roepen op om de strafbaarstelling niet te steunen. De Eerste Kamer heeft de wet inmiddels behandeld en hij is niet aangenomen. De twee vertegenwoordigers van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland en de Protestantse Kerk in Nederland stellen dat deze wetten “haaks staan op de menselijke waardigheid”. Mochten de wetten aangenomen worden, dan heeft dat volgens hen ook grote gevolgen voor kerken. In de praktijk fungeren kerken als laagdrempelige en veilige plekken waar mensen ondersteuning zoeken, juist wanneer reguliere instanties gemeden worden uit angst voor handhaving: “De strafbaarstelling zet deze vertrouwensrelatie onder druk en vergroot de drempel om hulp te zoeken of signalen van uitbuiting, geweld of mensenhandel te delen.” In het bijzonder kinderen zijn extra kwetsbaar. De Korte en Van Ekris stellen dat wanneer angst en wantrouwen worden gevoed, de gemeenschap verdort: “De verharding jegens de vreemdeling kan dan ook ieder van ons persoonlijk beschadigen, als wij onze harten verharden en hartelozener worden.” De kerkvertegenwoordigers maken zich tevens zorgen over de verharding van het beleid en van het sentiment tegenover vreemdelingen in onze samenleving: “Wij merken in onze kerken de schok die het geeft, en de verontwaardiging, wanneer in ons land een politieke atmosfeer ontstaat, waarin juist zo'n kwetsbare groep mensen opgejaagd wordt.”

Gebed (door Arnold Huijgen)

*In deze tijd vol onzekerheid bidden we om vertrouwen.
In een tijd van oorlogen bidden we om vrede.
Voor mensen op de vlucht bidden we om veiligheid.*

*Dankbaar dat wij in vrede en veiligheid mogen leven,
bidden wij dat ook anderen daarin mogen delen.*

*Wij hopen op wijsheid voor degenen die grote verantwoordelijkheden dragen
in het openbaar bestuur en in ons parlement.*

*Geef hen wijsheid om te onderscheiden waarop het aankomt,
en moed om daarnaar te handelen.*

*Laten onze wetten in dienst staan van het recht,
met respect voor de menselijkheid van ieder mens,
welke papieren die mens ook heeft.*

*Laten hulpverleners met vertrouwen hun werk mogen doen,
zonder angst voor vervolging.*

*Wij belijden dat onze denkbeelden begrensd zijn,
onze horizon altijd beperkt.*

Daarom bidden we om inzicht, voor onszelf en voor anderen.

*Geef ons oog en hart voor kwetsbare mensen,
die anders geen helper hebben.*

*Geef ons ook begrip voor wie anders denkt dan wij,
en laat ons zoeken de ander te verstaan
zonder af te schrijven of weg te duwen.*

*Heer, ontferm u over ons
en geef ons vrede.*

Amen.

Met een hartelijke groet, namens het Breed Moderamen van de Classis Noord-Brabant, Limburg en de Réunion Wallonne.

In Christus verbonden,

Ds. Marco Luijk

Classispredikant Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne

m.luijk@protestantsekerk.nl

tel. 06 52 33 52 85

Klokken luiden op 29 april om 16.20 uur voor gewortelde kinderen

Op dinsdag 29 april om precies 16.20 uur worden kerken in heel Nederland opgeroepen om vijf minuten lang hun klokken te luiden voor gewortelde kinderen in Nederland. Met deze landelijke actie vragen initiatiefnemers aandacht voor de positie van kinderen die hier zijn opgegroeid, maar nog altijd in onzekerheid leven over hun toekomst.

De actie sluit aan bij het kerkasiel dat inmiddels al meer dan 500 dagen wordt verleend aan de familie Babayants in de Open Hof in Kampen. Met dit kerkasiel vragen betrokkenen aandacht voor de situatie van de ouders Alexandr en Karina en hun kinderen Aram, Ariana, Amelia en Alexa. Tegelijk klinkt hiermee een oproep voor alle 420 gewortelde kinderen in Nederland die in een vergelijkbare situatie verkeren.

Met het klokkenluiden willen de initiatiefnemers letterlijk en figuurlijk de stem van deze kinderen versterken. De kerk in Kampen roept op tot een rechtvaardige behandeling van kinderen. Waar hun stem in het publieke en politieke debat vaak te zacht blijft om gehoord te worden, kunnen kerken die stem helpen dragen door op hetzelfde moment hun klokken te luiden.

De organisatie: “Kinderen die hier geworteld zijn, verdienen het om gezien en gehoord te worden. Met deze actie geven kerken in heel Nederland een krachtig en zichtbaar signaal van medemenselijkheid, rechtvaardigheid en solidariteit.”

De organisatie hoopt dat op 29 april in heel Nederland een gezamenlijk geluid klinkt voor deze kinderen. Inmiddels hebben al meer dan 70 kerken en geloofsgemeenschappen zich aangemeld. Het doel is dat ieder geworteld kind een stem krijgt en dat er voor elk kind een klok luidt. Daarvoor zijn in totaal 420 klokken nodig. Kerken worden daarom niet alleen opgeroepen om zelf mee te doen, maar ook om deze oproep actief te delen binnen hun eigen netwerk, zodat nog meer geloofsgemeenschappen, lokale initiatieven en betrokken burgers zich aansluiten.

De symboliek van het tijdstip is bewust gekozen: 16.20 uur verwijst naar de 420 gewortelde kinderen voor wie aandacht wordt gevraagd.

Kerken en geloofsgemeenschappen worden opgeroepen om:

- op 29 april om 16.20 uur vijf minuten lang de klokken te luiden;
- andere kerken in de regio uit te nodigen om mee te doen;
- de oproep te verspreiden via eigen kanalen en netwerken;
- zich aan te melden als deelnemende kerk.

Met deze actie willen de initiatiefnemers laten zien dat de samenleving niet stil blijft, zolang kinderen die hier thuis zijn in onzekerheid leven.

18 mei classicale werkdag i.s.m. de Vereniging Kerkrentmeesterlijk Beheer

Gelovig omgaan met vermogen en gebouwen Over een kerk die toekomst zoekt en viert en verbindt

Programma classis-avond voor kerkenraden en colleges, en geïnteresseerden.

Maandagavond 18 mei in Sprang-Capelle
In Jeugdcentrum naast de Hervormde kerk,
Kerkstraat 28 5161 ED Sprang-Capelle
Van 18.00 tot 21.30 uur.

Op 18 mei komen alle PKN-kerken uit Limburg en Brabant samen op een inspirerende avond in samenwerking met de VKB (Vereniging Kerkrentmeesterlijk Beheer).

We kijken samen naar het gelovig omgaan met vermogen en gebouwen, verdieping, inspiratie en ontmoeting! De avond is praktisch, concreet, helpend. Tijdens deze bijeenkomst ontmoet je collegakerkenraadsleden, mensen van de classis en VKB adviseurs. Ook krijg je inspiratie vanuit de lokale praktijk uit jouw eigen regio. Daarnaast is er ruimte voor ontmoeting, uitwisseling en bezinning. Per avond zijn er twee workshoprondes.

Spreker is Maarten Atsma. Hij spreekt over de vraag of vermogen en gebouwen ons helpen of juist in de weg staan: Kerkgebouw: Steun in de rug of blok aan het been?!

Over Maarten Atsma, op LinkedIn: “We verkopen kerkgebouwen, we slopen ze, we bouwen ze om tot woningen, boekhandels en trampolinehallen. Als kerk raken we kerkgebouwen kwijt en we krijgen ze niet zo maar terug. Is dat erg? Ja, ik vind dat erg. Het is alsof we de leegloop een handje helpen. Daarom heb ik een topbaan! Want dagelijks houd ik me bezig met hoe dan wel. Wat als we de gebouwen niet verkopen? Hoe houden we ze dan in de lucht? Hoe kan het financieel? Welke organisatie is nodig? Wat als we de mensen niet meer hebben, geen vrijwilligers, geen bestuurders, geen baanbrekende types? En waar stoppen we dan al ons geld en energie in? Wat doen we in de gebouwen of wat laten we gebeuren dat de moeite waard is? Hoe zijn we de buurt, stad of soms zelf het land ten goede? Veel vragen. Ik werk voor de Protestantse Kerk Amsterdam en denk dit samen met de wijkgemeenten voor de Amsterdamse kerkgebouwen uit.”

Zie verder en voor de workshops <https://www.classisbrabantlimburg.nl/18-mei-classicale-werkdag/>

De avond vindt **plaats** in Jeugdcentrum naast de Hervormde kerk, Kerkstraat 28 5161 ED Sprang-Capelle

Zie ook [Regiobijeenkomst 2026 - VKB | Vereniging Kerkrentmeesterlijk Beheer](#)

I.v.m. maaltijd graag vooraf hier aanmelden: [Aanmelden voor regiobijeenkomst Sprang-Capelle](#)

Tot ziens op de 18^e mei!

Luisterronde ook op 18 mei, in de middag

Voorafgaand aan de classica avond i.s.m. de VKB organiseert de Protestantse Kerk - op dezelfde locatie - een luisterronde over de heffingen. Deze luisterronde

maakt deel uit van het Kerkbreed Gesprek waartoe de synode in november 2025 besloot.

Het combineren van de luisterronde met de regiobijeenkomsten van de VKB maakt het hopelijk voor kerkrentmeesters (en diakenen) makkelijker om naar beide bijeenkomsten te komen. Tijdens de luisterronde gaan we met elkaar in gesprek over de **bovenplaatselijke financiering (quotum en de solidariteitskas)** van de Protestantse Kerk. De dienstenorganisatie hoort graag van u hoe u hier tegenaan kijkt.

Deze bijeenkomsten zijn van 15.30-18.00 uur.

[Op de website van de Protestantse Kerk vind je alle informatie.](#)

Kerk en Israël - Kerk en Gaza en Palestina

Woensdag 27 mei 19.30 uur vergadert de classisvergadering in de Grote Kerk in Den Bosch. Het eerste deel van de vergadering zal dr. Eeuwout Klootwijk een inleiding houden over Kerk en Israël, en kerk en Gaza en Palestina. Geïnteresseerden zijn van harte welkom om mee te spreken over dit onderwerp.

Dr. Eeuwout Klootwijk is wetenschappelijk beleidsmedewerker voor Kerk en Israël (joods-christelijke relaties) en predikant in Vught. Hij adviseert de synode over Kerk en Israël. Voor een artikel van zijn hand, zie [60 jaar Nostra Aetate: hoe staat het ervoor met de joods-christelijke dialoog? | Protestantse Kerk in Nederland](#)

Indien u als gemeente zelf aan de slag wilt gaan met dit thema. Kunt u via de landelijke kerk een gespreksleider inhuren. U kunt ook kijken op bijvoorbeeld [Gespreksvorm over Israël en Gaza | Protestantse Kerk in Nederland](#)

En hier vindt u meer gespreksvragen over Kerk en Israël [Gespreksvragen over Israël en Gaza | Protestantse Kerk in Nederland](#)

Gesprekstafels

Op woensdag 21 januari 2026 is in de classicale vergadering gesproken over de voortgang van het publiek spreken van onze kerk over radicaal rechts. Dit is een samenwerkingsproject van onze Classis met de landelijke kerk, waaraan het Moderamen van de Generale Synode en met name de scribe dr. Kees van Ekris zich heeft gecommitteerd. Als eerste stap om tot publiek spreken te komen worden luisterrondes georganiseerd. We noemen dat een gesprekstafel. We hopen in juni zo'n gesprekstafel te organiseren. Dat zal een besloten karakter hebben. We danken de gemeenten voor het aandragen van namen.

Verlag jaarlijkse Paasconferentie met bisdom Evangelische Kirche Kurhessen Waldeck en Rooms katholiek bisdom 's-Hertogenbosch en Classis

Van 7 tot 9 april in Hofgeismar (Evangelischen Tagungsstätte)

Op dinsdag 7 april na Pasen reisden de breed moderamen leden Ronald Schippers (voorzitter), Simon Middelkamp (scriba) en ds. Bernadette de Groot samen met de classispredikant naar Hofgeismar.

Om 12.00 uur werden we ontvangen door Bischöfin Beate Hofman, prelaat dr. Burkhard zur Nieden, oecumenicus dr. Martin Streck, directeur diaconaat dr. Diethelm Meissner. Van katholieke kant arriveerden bisschop dr. Gerard de Korte, voorzitter van de Raad van Kerken Geert van Dartel en priester voor de oecumene Ton Sip.

Op de conferentie hebben we uitgewisseld over de gang van zaken in de bisdommen en de classis. Inhoudelijk hadden we als classis ds. Esther van Schie uit Gouda gevraagd een inleiding te houden over migrantenkerken in Nederland. Dat was verrassend. Om een vraag te stellen: Waar komen de meeste migranten vandaan? Antwoord: uit Duitsland. De helft van de migranten die naar ons land komen is christelijk. Er zijn tussen 1500 en 2000 migrantengemeenten in Nederland. Als gevolg hiervan zijn er vele uitdagingen voor de gemeenten. Hoe verhoud je je tot migratie? Migrantengemeenten brengen de wereldproblemen dichtbij. Werk je samen met migrantengemeenten, stel je je kerk of gebouw beschikbaar. Migrantengemeenten hebben ook te maken met problemen tussen de generaties. Er zijn ook vele individuele migrantenchristenen. Worden die opgevangen en hebben ze een plek in de gemeenten?

De volgende dag waren er inleidingen over vrede en gerechtigheid op basis van het vredesdocument van de Evangelische Kirche Duitsland. Zie verder in de inleiding in deze brief.

In de middag spraken we over het ingewikkelde conflict in het Midden-Oosten en de reactie van de kerk daarop. Dat ligt in Duitsland zeer ingewikkeld met het oog op de geschiedenis. Maar ook als gevolg van recente aanslagen op joden en synagogen in Duitsland. Zo staan er elke vrijdag 20 christenen voor de synagoge in Halle als act van solidariteit en tegen antisemitisme na de aanslag in 2019.

In Duitsland wordt consequent over Israël-Palestina gesproken en is zeker ook oog voor het wrede lot dat de Palestijnen ondergaan. Er is ook een website waarop informatie is te vinden: [The Evangelical Middle East Commission \(EMOK\) - EKD](#)

Diaconale avond Den Bosch

Op 22 april vond de classicale avond plaats voor meer dan 50 diakenen. Er waren mooie inleidingen en workshops. Geïnteresseerden kunnen de inleidingen ontvangen. Stuur even een mail naar n.rijnbende@protestantsekerk.nl

Na de overweging over aandacht hebben door de classispredikant, waren dit de workshops:

Buurthuis kamers - Ds. Ron van der Spoel

Diaconale presentie en diaconaal pionieren - Ds. Jojanneke Dekker

Geef ze een thuis - Jaantje Vink

Hoe herken ik armoede en wat kan ik eraan doen? - Jeanine Hendrickx en Arnoud van der Kolk

Ontdek de unieke kracht van jouw diaconie? - Nic Rijnbende

Weet waaraan je geeft - Arjen Overweg

Zending en werelddiaconaat, gezamenlijk of niet? - Nic Rijnbende

Kijk ook op de website van de classis:

<https://www.classisbrabantlimburg.nl/>

GELOOF

HOOP

LIEFDE